

İLKÖĞRETİM I. KADEMEDE VERİLEN PERFORMANS GÖREVLERİNİN VELİ GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Muammer YILMAZ

Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü

Nurtaç BENLİ

Gazi Üni. Eğitim Bilimleri Ens. Sınıf Öğretmenliği ABD Doktora Öğrencisi

Özet

Bu araştırmada ilköğretim I. kademedeki verilen performans görevlerine ilişkin veli görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, 2009-2010 öğretim yılında Hatay il merkezindeki ve merkeze bağlı köylerdeki 37 ilköğretim okulundan 241 öğrenci velisi üzerinde yapılmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma verileri anket ve yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, t testi, tek yönlü varyans analizinden (Anova) yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda velilerin performans görevlerini çocuklarının kişisel gelişimleri açısından yararlı buldukları; onların araştırma isteklerini artırdığı, ancak kaynaklara ulaşmada problem yaşadıkları ve verilen görevlerde çocuklarına yardım etme sürecinin oldukça zaman aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırma sonucunda ilköğretim I. kademedeki performans görevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin veli görüşlerinin eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Performans görevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin veli görüşleri arasında yerleşim yerine göre ise anlamlı bir farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Bu farklılığın yerleşim yeri merkez olanlar lehine olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Performans görevleri, veli, ilköğretim

EVALUATION PERFORMANCE TASK GIVEN IN THE FIRST LEVEL OF ELEMENTARY SCHOOL IN THE ASPECTS OF PARENTS' VIEWS

Abstract

In this study, it was aimed to identify parents' views related to performance tasks given in the first level of elementary school. The research was carried out to get 241 parents' views in 37 elementary schools in villages and in the centre of Hatay province. Scanning model was used in this research. The data were obtained through questionnaire and semi structured interview. In analyzing data, frequency, percentage, arithmetic mean, t-test and one way ANOVA were used. In the result of the research, it was found out that parents found performance tasks useful in the term of kids' personal developments; performance tasks increased their research desires, but they said that they had problems in obtaining resources and performance tasks took a long time. In addition to this, it was found out that there was not a significant difference in parents' views in terms of their education level about problems in performance tasks in the first level of elementary school. However, it was found out that there was a significant difference in parents' views in terms of their residence about the problems in performance tasks. It was identified that the difference was in favor of parents living in city centre.

Key Words: Performance tasks, parents, elementary school

Giriş

Teknolojinin büyük bir hızla geliştiği günümüzde meydana gelen değişim ve gelişmeler yaşamın her alanını etkilemektedir. Siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik değişimler, değişmeye ayak uydurabilen bireyler yetiştirmeyi zorunlu hale getirmiştir. Bireyleri yetiştirmenin yolu ise şüphesiz eğitimden geçmektedir.

Eğitim, bulunduğu çağın gereksinimlerine göre gelişmektedir. Türk eğitim tarihine bakıldığında Türkiye’de Cumhuriyet’ten itibaren zamanın koşullarına göre eğitim programları denenmiştir. Türkiye’de en son olarak 2005- 2006 eğitim öğretim yılında, önemli değişiklikleri kapsayan yeni ilköğretim programı uygulanmaya başlanmıştır. Temelde konu ya da davranış kazandırmaktan çok çağdaş eğitim sistemlerinin ve yapılandırmacı yaklaşımın öngördüğü üst düzey düşünme becerileri, değer ve tutum kazandırmayı hedeflediği ifade edilen yeni ilköğretim programının vizyonu “Atatürk ilkeleri ve inkılâplarını benimsemiş, temel demokratik değerlerle donanmış, bireysel farklılıkları ne olursa olsun, araştırma, sorgulama, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme becerileri gelişmiş; yaşam boyu öğrenen ve insan haklarına saygılı, mutlu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları yetiştirmek” olarak belirtilmiştir (MEB, 2008). 2005 öğretim programı öğrenci merkezli ve yapılandırmacı yaklaşım anlayışına uygun olarak düzenlenmiştir.

Programda öğrenciye, araştırma yapan, dinleyen ve cevap veren rol yerine, sorular soran, problem kuran, problem çözen, tıpkı bir bilim adamı gibi gereksinim duyulan bilgiyi, ortaya çıkaran ve değerlendirmeye yönelik faaliyetlere giren etkinlikler yoluyla kendi bilişsel yapısını oluşturan aktif bir rol verilmektedir. Öğrencinin aktifliği ve bilgiyi yapılandırıcı rolü üzerinde önemle durulmaktadır. Bu programda öğrenci, bilgiye nasıl ulaşması gerektiğini bilen, bilgiye ulaşarak bunu zihninde yeniden yapılandıran, sonunda yorumlayarak bilgiyi sunan kişidir (İdikurt, 2006).

Öğretmenin rolü ise öğrencide bilginin oluşturulması sürecinde bilgiler ve disiplinler arasında ilişkiler kurarak bilginin öğrenci zihninde yapılanmasına yardım eden bir konuma getirilmiştir. Öğretmenler, öğrenme-öğretme ortamlarının ortam düzenleyicileri olup, okulun içindeki ve dışındaki olaylardan yararlanarak, öğrencileri sık sık gerçek hayat problemleri ve çelişkili durumlarla karşılaştıran ve öğrencilerin karşılaştırdıkları sosyal problemler üzerine yansıtıcı düşüncelerini sağlayan kişiler olarak görülmektedir (MEB, 2005). İlköğretim programında öğrenim ve öğretim sürecinde öğretmenin rolünün öğrencilere rehberlik yaparak öğrenmeyi kolaylaştırmak olduğu açıkça vurgulanmaktadır.

Programda ölçme-değerlendirmeye farklı bir bakış açısı getirilmiştir. Program sadece öğrenme sonucunu değil, sürecini de değerlendirmeye yönelik olarak ele alınmıştır. Hem öğrencinin kendi değerlendirmesi için hem de öğretmenin öğrenciyi değerlendirmesi için alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarına yer verilmiştir.

Pierce ve O’Malley’e (1992) göre alternatif değerlendirme; öğrencinin ne bildiğini gösteren ve ne yapabileceğini ortaya koyabilen bir değerlendirmedir.

Amacı, öğrencinin ilerlemesini göstermektir. Standart veya geleneksel bir değerlendirme değildir. Yapılandırıcı öğrenme içerisinde yer alan alternatif değerlendirme, öğrenim ortamının kendisi kadar çeşitli olmalıdır. Reeves ve Okey'e göre (1996) yapılandırıcı öğrenme ortamındaki alternatif değerlendirme türlerini otantik değerlendirme, portfolyo, cevaplayıcı değerlendirme, bilgisayar tabanlı simülasyonlar ve performans görevleri olarak ifade etmişlerdir.

2005 yılında düzenlenen ilköğretim I. kademe öğretim programında öğrencinin araştırma becerilerini geliştirmek ve üst düzey düşünme becerilerini geliştirmek için her dersten performans görevi hazırlamaları gerektiği öngörülmüştür. Öğretmenler öğrencilerin hazırladıkları ödevlere göre performanslarını değerlendirmektedir.

Hibbard (2000), performansa dayalı durum değerlendirmeyi; öğrencilere uğraştırıcı ve anlamlı performans görevleri vererek, onların çalışma alışkanlıklarını, sahip oldukları bilgi ve becerileri uygulamaya ilişkin doğru stratejiler kullanarak ortaya koyma işi olarak tanımlamaktadır.

Performans görevleri, öğrencinin hayatındaki problemleri nasıl çözeceğini ve problem çözmek için sahip olduğu bilgi ve becerileri nasıl kullanacağını gösterir. Performans görevleri öğrencilerin kazandıkları yeni bilgileri zihinlerinde yapılandırmalarını amaçlar (MEB, 2008).

Performans görevlerinin öğretmen gözetiminde yapılması istenmektedir (MEB:2007) Böylece öğrencilerin görevlerini yaparken sergilediği performans, öğretmen tarafından gözlenerek daha gerçekçi biçimde değerlendirilmiş olacaktır (Selanik Ay vd., 2008).

Performans görevlerinin yapılmasında öğrenci velileri süreç içerisinde yer almaktadır. Özellikle performans görev konularıyla ilgili bilgilerin toplanmasında öğrenci velileri aktif rol üstlenmektedir. Bu doğrultuda birtakım sorunlar yaşanmaktadır. Bu konuda yapılan araştırmalar incelendiğinde öğrenci velilerinin çeşitli gerekçelerle serzenişlerde buldukları görülmektedir. Bazı veliler çocuklarının ödevlerinin kendileri yaparken, bazıları internetten ödevleri indirip çocuğuna getirmektedir. Bazıları ise çocuğunun kötü alışkanlıklar edinmesinden endişe ettiğinden, çocuğunun internet kafelere gitmesini istememektedirler. Konuyla ilgili olarak Selanik Ay ve arkadaşları (2008) tarafından yapılan araştırmada, performans görevleriyle ilgili olarak öğretmenlerin çoğunun, görevlerin yapılma aşamasında velilerin öğrencilere yardım ettiklerini düşündüklerini ifade etmektedirler Bunun yanı sıra velilerin olumsuz tutumları, yeterli kaynakların bulunmaması ve bilgi teknoloji sınıflarının olmaması ya da yeterli olmaması başlıca yaşanan sorunları oluşturduğunu belirtmişlerdir.

Güvey (2009) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmenlerinin proje ve performans görevlerini yararlı buldukları; ancak uygulanması sırasında süre sıkıntısı yaşadıkları, öğrencilerin başarısızlık korkusu taşıdıkları, değerlendirilmesinin zaman aldığını düşündükleri ve nesnel davranmada zorluk yaşadıkları ortaya konmuştur.

Ayrıca velilerin proje ve performans görevlerini çocuklarının kişisel gelişimleri açısından yararlı buldukları; ancak sınav sistemiyle uyumsuz olduğunu düşündükleri ve verilen görevlerde çocuklarına yardım etme sürecinin oldukça zaman aldığı görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

Coşkun, Gelen ve Kan (2009) yaptıkları araştırmada performans ödevleriyle ilgili yaşanan zorlukların başında, sınıfların kalabalık olması ve zamanın yetersizliğinin geldiğini ifade etmişlerdir.

Yapılan araştırma sonuçları incelendiğinde performans görevlerinin okullarda uygulanmasında bir takım sorunların olduğu görülmektedir. Bu çalışmada ilköğretim I. kademe verilen performans görevleri konusunda velilerin düşüncelerini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı ilköğretim I. kademe verilen performans görevlerine yönelik velilerin görüşlerinin neler olduğunu belirlemektir. Bu genel amaçtan hareketle aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

İlköğretim I. kademe;

- ✓ Performans görevlerinin yapıma amacıyla ilgili veli görüşleri nelerdir?
- ✓ Performans görevlerinde öğrencilere rehberlik edilmesine ilişkin veli görüşleri nelerdir?
- ✓ Performans görevleri konusunda yaşanan sorunlara ilişkin veli görüşleri nelerdir?
- ✓ Performans görevleri konusunda yaşanan sorunlara ilişkin veli görüşleri velilerin eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- ✓ Performans görevleri konusunda yaşanan sorunlara ilişkin veli görüşleri yerleşim yerine (köy\merkez) göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama yöntemi geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2009).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2009-2010 öğretim yılında eğitim-öğretim yapan Hatay ili Antakya merkez ilçesinde bulunan merkez ve köy okulları olmak üzere toplam 147 ilköğretim okulu oluşturmaktadır. Evreni temsil edecek okullar,

örneklem seçiminde temel kural olan yansızlık ilkesine uyularak seçkisiz örnekleme yönteminden küme örnekleme yöntemi ile yapılmıştır. Bu şekilde örnekleme alınan 37 ilköğretim okulundan 241 veli üzerinde araştırma yapılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak 5'li likert tipinde kapalı uçlu sorulardan oluşan anket ve açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Anket

Ankette bulunan kapalı uçlu sorular ilgili literatür taranarak elde edilen kuramsal bilgiler ve konuyla ilgili araştırmalarda kullanılan veri toplama araçları esas alınarak oluşturulmuştur.

Ankette performans görevlerinin yapılma amacı ile ilgili 11 madde, performans görevlerine rehberlik edilmesi ile ilgili 12 madde, performans görevleri konusunda yaşanan sorunlar ile ilgili 12 madde olmak üzere toplam 35 madde bulunmaktadır.

Oluşturulan anketin açıklık, ve kapsam açısından değerlendirilmesinde Eğitim Fakültesinde bulunan 10 uzman kişinin görüşleri alınarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Bu aşamadan sonra anket, 109 veliden oluşan ön uygulama yapılmış ve buradan gelen sonuçlara göre faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi yapılmadan önce verilerin faktör analizine uygunluğu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlet testiyle test edilmiştir. 35 maddenin faktör analizi için KMO değeri 0.89 ve Barlet testi sonucu [3758,350/ $p < 0.001$] olarak bulunmuştur. Veriler üzerinde faktör analizi yapılabilmesi için minimum KMO değeri 0.60 olarak önerilmektedir (Pullant, 2001). Bu durumda elde edilen KMO değeri önerilen KMO değerinden yüksektir ve verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir. Ölçekte faktör yükü 0.45 altında olan maddeler ölçekten çıkartılmıştır (Kerlinger, 1973). Bu durumda faktör yük değeri 0,45'in altında olan 2 madde ölçekten çıkarılmış ve ankete son şekli verilmiştir Bunun sonucunda performans görevlerinin yapılma amacı ile ilgili 11 madde, performans görevlerine rehberlik edilmesi ile ilgili 10 madde, performans görevleri konusunda yaşanan sorunlar ile ilgili 12 madde kalmıştır. Buna göre 33 maddelik anketin Cronbach-Alpha değeri ise 0.91 olarak hesaplanmıştır. Anket 198 öğrenci velisine uygulanmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Görüşme formunun geliştirilmesinde ilk olarak 3 boyutta (performans görevlerinin amacı, rehberlik edilmesi ve görevlerle ilgili yaşanan sorunlar) 18 açık uçlu sorudan oluşan bir taslak form oluşturulmuştur. YYG'nin kapsam ve yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla belirtke tablosu hazırlanmış ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzmanların değerlendirmelerine göre taslak formdaki açık uçlu soru

sayısı 3 tane olarak belirlenmiştir. YYGF, örneklemdaki velilere uygulanmadan önce pilot uygulama olarak 3 veliye uygulanmıştır. Pilot uygulama sonucunda, YYGF' deki soruların veliler tarafından anlaşıldığı, bir görüşmenin yaklaşık 10-15 dakika sürdüğü belirlenmiştir. YYGF, araştırmacı tarafından ilköğretim okullarındaki 43 öğrenci velisine uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde istatistik işlemlerden aritmetik ortalama, standart sapma, yüzde, frekans, bağımsız gruplar t testi ve tek yönlü varyans analizi (Anova) kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmadan elde edilen bulgular tablo hâlinde gösterilmiştir.

Tablo 1: Performans Görevlerinin Yapılma Amacına Yönelik Veli Görüşleri

Sıra	Veli Görüşleri	f
1	Öğrenciyi araştırmaya sevk ederek yeni bilgiler öğrenmesini sağlamak.	33
2	Öğrencilerin öğrendiklerini ölçmek ve pekiştirmek.	23
3	Sorumluluk duygusunu geliştirmek.	18
4	Yaratıcılığını geliştirmek.	13
5	Kendini ifade edebilmesini sağlayarak kendine olan güveni artırmak .	11
6	Öğrencinin sosyal gelişimine katkı sağlar.	9
7	Becerilerini ortay çıkararak geliştirmek.	7
8	Hiçbir amacı yok tamamen gereksiz.	6
9	Yeteneklerini ortaya çıkartmak.	5
10	Kalıcı öğrenmeler sağlamak.	5
11	Öğrencinin ortalamasını yükseltmek.	4
12	Öğrencilerin derste aktif olmalarını sağlamak.	3
13	Okulda öğrenilenleri pratiğe dökmek.	3
14	Kendi kendine çalışma alışkanlığı kazandırmak.	2
15	Öğrenciyi farklı düşünmeye sevk ederek ortaya yeni bir ürün çıkarmasını sağlamak.	2
16	Öğrenciyi arkadaşları ile işbirliği içerisinde çalışmaya sevk etmek.	2
17	Öğrenciye bilgiye ulaşma yollarını öğretmek hayata hazırlamak.	1
18	Çevresi ile etkileşimini artırmak.	1
19	Öğrencinin yardımlaşma duygusunu geliştirmek.	1

N=43

Tablo 1 incelendiğinde performans görevlerinin yapılma amacı ile ilgili velilerin çoğu, görevlerin öğrencileri araştırmaya sevk ederek yeni bilgiler öğrenmesini sağladığını düşünmektedirler (f=33). Bununla beraber veliler görevlerin amacı ile ilgili olarak öğrenilen bilgileri pekiştirmek ve ölçmek olduğunu (f=23), öğrencilere sorumluluk duygusunu kazandırdığını (f=18) ve öğrencilerin

*İlköğretim I. Kademedeki Verilen Performans Görevlerinin
Veli Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi*

yaratıcılıklarını geliştirdiklerini (f=11) belirtmişlerdir.

Tablodaki görevlerin yapılma amacı ile ilgili velilerin diğer görüşlerine bakıldığında görevlerin öğrencilerin yeteneklerini ortaya çıkarttığını (f=5), öğrenciye kendi kendine ders çalışma alışkanlığı kazandırdığını (f=2), kalıcı öğrenmeler sağlamaya yardımcı olduğunu (f=5) ve öğrencinin sosyal gelişimine yardımcı olduğunu (f=9) belirtmişlerdir. Velilerin bazıları ise görevlerin tamamen gereksiz olduğunu (f=6) ve öğrencilerin not ortalamalarını yükseltmek için yapıldığını (f=4) belirtmişlerdir. Velilerin az bir kısmı ise performans görevlerinin öğrencilerin çevresi ile etkileşimini attırdığını (f=1) ve öğrencilerde yardımlaşma duygusunu geliştirdiğini (f=1) ifade etmişlerdir.

Tablo 2: Performans Görevlerinin Yapılma Amacına İlişkin Veli Görüşleri

Anket Maddeleri	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Kesinlikle Katlıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Çocuğum, performans görevlerini amacına uygun olarak hazırlar.	5	2,53	16	8,08	11	5,6	91	46,0	75	37,9
Performans görevleri çocuğumun sosyal gelişimine katkı sağlar	7	3,54	11	5,56	12	6,1	3	52,0	65	32,8
Performans görevleri çocuğumun araştırma isteğini artırır.	4	2,02	16	8,08	14	7,1	92	46,5	72	36,4
Performans görevleri öğrenciler için yararlıdır.	11	5,56	12	6,06	19	9,6	86	43,4	70	35,4
Çocuğum performans görevini neden yaptığını bilir.	11	5,56	16	8,08	23	11,6	89	44,9	59	29,8
Performans görevleri öğrencilerin yeni bilgiler öğrenmesine yardımcı olur.	4	2,02	13	6,57	11	5,6	88	44,4	82	41,4
Performans görevleri öğrencilerin ders dışında daha aktif olmalarını sağlar.	8	4,04	16	8,08	24	12,1	86	43,4	64	32,3
Performans görevleri çocuğumun kendi başına iş yapma becerisini geliştirir.	7	3,54	21	10,6	18	9,1	78	39,4	74	37,4
Performans görevleri çocuğuma kendine güven duygusu kazandırır.	5	2,53	18	9,09	15	7,6	95	48,0	65	32,8
Performans görevleri çocuğuma düzenli ders çalışma alışkanlığı kazandırır.	7	3,54	23	11,6	30	15,2	83	41,9	55	27,8
Performans görevleri öğrencilerin sorumluluk duygusunu geliştirir.	9	4,55	12	6,06	27	13,6	81	40,9	69	34,8

Tablo 2 incelendiğinde velilerin performans görevlerinin yapılmam amacına ilişkin görüşleri ulunmaktadır. Genel olarak veliler en fazla anket maddelerinde katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Tabloya göre veliler çocuklarının görevleri amacına uygun olarak hazırladıklarını (%46), görevlerin öğrencilerin sosyal gelişimine katkı sağladıklarını (%52), araştırma isteklerini artırdığını (%46), görevlerin öğrenciler için yararlı olduklarını (%43) ve görevlerin öğrencilere düzenli ders çalışma alışkanlığı kazandırdıklarını(%41) belirtmişlerdir.

Tablo 3: *Performans Görevlerine Rehberlik Edilmesine İlişkin Veli Görüşlerinin Frekans Değerleri*

Sıra	Veli Görüşleri	f
1	Görevi yapmaktansa yönlendiririm.	23
2	Araç gereç bulmada yardımcı olurum.	21
3	Kaynakları bulmada ve araştırmada yardımcı olurum.	18
4	Anlaşılmayan yerleri açıklarım	12
5	Görevleri tamamen ben hazırlarım.	11
6	El becerisi gerektiren işlerde yardımcı olurum.	9
7	Görevi yapmak istemiyorsa ben yaparım.	8
8	Çocuğum görevini kendisi yapar.	6
9	Görevlerin her aşamasını beraber yaparız.	5
10	Takıldığı yerlerde ya da sorduğu sorulara yardımcı olurum.	5
11	Görevin tamamen öğrenci tarafından yapılmasını isterim.	5
12	Görevlerin aşamalarını kontrol ederim	4
13	Vaktim olmadığı için yardım edemiyorum.	3
14	Daha iyi not alması için yardım ederim.	3
15	Arkadaşları ile beraber yapması için yönlendiririm.	2
16	Ben de yapamazsam para ile yaptırırım.	2
17	İnternet kafeler güvenli olmadığı için internette araştırma kısmını yaparım.	1

N=43

Tablo 3 incelendiğinde velilerin performans görevlerine rehberlik edilmesine ilişkin görüşlerine bakıldığında velilerin görevleri yapmaktansa öğrenciyi yönlendirdikleri (f=23), araç gereç bulmada yardımcı oldukları (f=21), kaynaklara ulaşmada ve araştırma yapma aşamalarında öğrenciyi yardım ettikleri (f=18) ve öğrencinin anlamadıkları yerleri açıklayarak yardımcı olduklarını (f=12) belirtmişlerdir. Bununla beraber velilerin görevleri tamamen kendilerinin hazırladıklarını (f=11), öğrencinin görevi yapmak istemeyince yine kendilerinin hazırladıklarını (f=8), öğrencinin daha yüksek not almasını sağlamak için yardım ettiklerini (f=3) öğrencinin ve kendilerinin de yapamadıkları görevleri para ile yaptırdıklarını (f=2) belirtmişlerdir. Bir veli ise internet kafeler güvenli olmadığı için araştırma kısmının kendisi yaptığını (f=1) belirtmiştir.

Tablo 4: Performans Görevlerine Rehberlik Edilmesine Yönelik Görüşleri

Anket Maddeleri	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Performans görevlerini, çocuğumun tek başına yapabileceği nitelikte olduğunu düşünürüm.	16	8,1	37	18,7	36	18,2	81	40,9	28	14,1
Çocuğum, performans görevlerini hazırlarken internetten yararlanır.	7	3,5	14	7,1	16	8,1	95	48,0	66	33,3
Çocuğuma performans görevinin kendisi için önemli olduğunu anlatırım.	10	5,1	18	9,1	11	5,6	90	45,5	69	34,8
Çocuğum, performans görevlerini hazırlarken başkalarından yardım alır.	8	4,0	27	13,6	10	5,1	99	50,0	54	27,3
Çocuğuma performans görevini zamanında bitirmediği takdirde doğacak sorunlar hakkında bilgi veririm.	8	4,0	8	4,0	12	6,1	10,6	53,5	64	32,3
Çocuğumun performans görevlerini kendisinin yapmasını isterim	9	4,5	5	2,5	10	5,1	81	40,9	93	47,0
Çocuğumun performans görevini kendim yapmaktansa yönlendirmeyi tercih ederim.	1	0,5	11	5,6	21	10,6	83	41,9	82	41,4
Çocuğuma performans görevini yaparken sadece kaynaklara ulaşmada yardımcı olurum.	13	6,6	27	13,6	17	8,6	79	39,9	62	31,3
Çocuğumun performans görevleri ile ilgilenmem	25	12,6	31	15,7	14	7,1	62	31,3	66	33,3
Performans görevini yaparken aşamalarını kontrol ederim.	11	5,6	21	10,6	15	7,6	78	39,4	73	36,9

Tablo 4 incelendiğinde velilerin performans görevlerine rehberlik edilmesine ilişkin görüşleri bulunmaktadır. Genel olarak veliler en fazla anket maddelerinde katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Tabloya göre veliler görevlerin öğrencilerin tek başına yapılabilecek nitelikte olduğunu (%40), öğrencilerin görevleri yaparken internette yaralandıklarını (%48), öğrencilerin performans görevlerini yaparken başkalarından yardım aldıklarını (%50), öğrencilerin görevlerini yapmak yerine onları yönlendirdiklerini (%41), ve öğrenciler görevleri yaparken aşamalarını kontrol ettiklerini(%39) ifade etmişlerdir.

Tablo 5: *Performans Görevlerinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Veli Görüşlerinin Frekans Değerleri*

Sıra	Veli Görüşleri	f
1	Kaynaklara ulaşmakta problem yaşıyoruz.	32
2	Görevlerle ilgili araç gereç bulmakta zorlanıyoruz.	25
3	Görevler velilere ve öğrencilere ek yük getiriyor.	16
4	Çocuklara hiçbir şey kazandırmayan görevler verildiğini düşünüyorum.	15
5	Performansları veliler hazırlıyor.	12
6	Görevlerle alakalı hiçbir sorun yaşamıyorum.	10
7	Görevler çocuğumun tek başına yapabileceği şekilde verilmiyor.	8
8	Verilen görevleri çocuğumun seviyesinin üstünde olduğu için anlamakta zorluk çekiyor.	7
9	Görevlere verilen düşük notlar ders notunu olumsuz etkileyebiliyor.	7
10	Öğrencileri ezberciliğe ve hazır konmaya sevk ediyor.	7
11	Beceri gerektiren görevleri çocuğum yapamıyor.	7
12	Çocuğum yardım almadan yapamıyor.	6
13	Her dönem her dersten çok fazla görev veriliyor.	6
14	Performans görevlerini çocuğum gereksiz görüyor.	6
15	Velilerin performans görevleri hakkında yeterince bilgisi yoktur.	5
16	Öğretmenlerin görevleri verirken ve değerlendirirken özen göstermediğini düşünüyorum.	5
17	Görevlerin yapılması için yeterli süre verilmiyor.	5
18	Verilen görevler ile okulda işlenen konular birbirine uymuyor.	5
19	Görevler çocuğum kötü not almasını diye yapıyorum.	4
20	Çocuğum internette hazır olan görevleri kullanıyor.	4
21	Çocuğum görevleri son güne bıraktığı zaman zor durumda kalıyorum.	4
22	Yerleşim yeri koşulları göz önünde bulundurulmuyor.	4
23	İnternet kafeler güvenli olmadığı için internette çocuğumu gönderemiyorum.	3
24	Görevlerin birbirine yakın zamanlarda istenmesi veliyi zor durumda bırakıyor.	3
25	Görevleri yapamadıkları ya da yetiştiremedikleri zamanda strese giriyorlar.	3
26	İnterneti araştırma yapmak yerine oyun vd... için kullanıyor.	2

N=43

*İlköğretim I. Kademedeki Verilen Performans Görevlerinin
Veli Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi*

Tablo 5 incelendiğinde velilerin performans görevlerinde yaşanan sorunlara yönelik görüşlerine bakıldığında velilerin kaynaklara ulaşmada problem yaşadıklarını (f=32), görevlerle ilgili araç gereç bulmakta zorlandıklarını (f=25), görevlerin öğrenciye de veliye de yük getirdiğini (f=16) ve veliler görevlerin öğrenciye hiçbir şey kazandırmadığını (f=15) belirtmişlerdir. Bununla beraber veliler görevlerin hazırlanması için yeterli sürenin verilemediğini (f=5), yerleşim yerlerinin koşullarının dikkate alınmadığını (f=4), görevlerle işlenen konuların birbirlerine uymadıklarını (f=5), görevler hakkında velilerin bilgisinin yetersiz olduğunu (f=5), her dönem her dersten görev yaptırılmasını öğrenciler için çok olduğunu (f=6) ve öğrencilerin internette hazır görevler indirip okula götürdüklerini (f=4) belirtmişlerdir. Az sayıda veli performans görevlerinde yaşadıkları sorun olarak internet kafeler güvenli olmadığı için çocuğunu gönderemediğini (f=3), görevlerin birbirine yakın zamanlarda istenmesinin kendilerini zor durumda bıraktığını (f=3), öğrencilerin görevleri yapamadıkları ya da yetiştiremedikleri zamanda strese girdiklerini (f=3) ve öğrencilerin interneti araştırma yapmak yerine oyun vb. için kullandıklarını (f=2) belirtmişlerdir.

Tablo 6: Performans Görevlerinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Veli Görüşleri

Anket Maddeleri	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Performans görevlerinin konusu çocuğumun seviyesinin üstünde olmaktadır	16	8,1	56	28,3	28	14,1	65	32,8	33	16,7
Çocuğum, performans görevlerini hazırlarken kaynaklara ulaşmada sıkıntı çekmektedir.	30	15,2	45	22,7	19	9,6	66	33,3	38	19,2
Çocuğum, performans görevlerini internetteki görev sitelerinden olduğu gibi almaktadır.	34	17,2	46	23,2	14	7,1	60	30,3	44	22,2
Öğretmenler performans görevlerini değerlendirirken özen göstermemektedir.	49	24,7	41	20,7	21	10,6	54	27,3	33	16,7
Performans görevleri hakkında velilerin bilgileri yetersizdir.	35	17,7	51	25,8	23	11,6	52	26,3	37	18,7
Performans görevleri velilere ek yük getirmektedir.	36	18,2	42	21,2	26	13,1	52	26,3	42	21,2
Öğrenciler performans görevlerini neden yaptığını bilmemektedir.	37	18,7	39	19,7	17	8,6	49	24,7	56	28,3
Performans görevlerinin çoğu veliler tarafından hazırlandığından görevler öğrenciye faydalı olmamaktadır.	27	13,6	52	26,3	22	11,1	40	20,2	57	28,8
Performans görevi yapacağım bahanesi ile öğrenciler internet ve oyun salonlarına gitmektedirler.	30	15,2	42	21,1	31	15,7	49	24,7	46	23,2
Öğrencilere dönem içerisinde çok fazla performans görevi verilmektedir.	29	14,6	43	21,7	23	11,6	53	26,8	50	25,3
Görev için gerekli malzeme ve imkâna sahip olmayan öğrenciler bu durumdan olumsuz etkilenmektedirler	10	5,1	19	9,6	27	13,6	64	32,3	78	39,4
Öğretilen konularla öğrenciye verilen performans görevleri uyuşmamaktadır.	37	18,7	10	20,2	22	11,1	55	27,8	44	22,2

*İlköğretim I. Kademedeki Verilen Performans Görevlerinin
Veli Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi*

Tablo 6 incelendiğinde velilerin performans görevlerine rehberlik edilmesine ilişkin görüşleri bulunmaktadır. Genel olarak veliler en fazla anket maddelerinde katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Tabloya göre veliler görevlerin çocukların seviyesinin üstünde olduğunu (%32), kaynaklara ulaşmakta sıkıntı çektiklerini (%33), velilerin bilgilerinin yetersiz olduğunu (%26), görevlerin velilere ek yük getirdiğini (%26), görevlerin veliler tarafından hazırlandığı için yararlı olmadığını (%28) ve dönem içerisinde çok fazla görev verildiğini (%26) belirtmişlerdir.

Tablo 7: *İlköğretim I. Kademedeki Performans Görevleri Konusunda Yaşanan Sorunlara İlişkin Veli Görüşlerinin Eğitim Düzeyine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları*

Gruplar	N	X	S	F	p
İlköğretim	90	34,16	10,27	,478	,621
Lise	48	35,73	10,81		
Üniversite	60	33,96	9,69		
Toplam	198	34,50	10,21		

Tablo 7’de görüldüğü gibi, ilköğretim I. kademedeki performans görevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin veli görüşlerinin eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir ($p=0,621$).

Tablo 8: *İlköğretim I. Kademedeki Performans Görevlerinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Veli Görüşlerinin Yerleşim Yeri Göre Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları*

Yerleşim Yeri	N	X	S	t	p
Merkez	98	35,99	10,22	-2,122	,035*
Köy	100	32,93	10,00		

Tablo 8 incelendiğinde ilköğretim I. kademedeki performans görevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin veli görüşleri arasında yerleşim yerine göre anlamlı farklılık bulunduğu görülmektedir ($p= 035$). Bu farklılık yerleşim yeri merkez olan veliler ile yerleşim yeri köy olanlar arasındadır. Aritmetik ortamlara bakıldığında bu fark yerleşim yeri merkez olanlar lehine olduğu görülmektedir. Bu durumda performans görevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yerleşim yeri merkez olan velilerin sorunlara daha duyarlı oldukları söylenebilir.

Sonuç ve Tartışma

198 veli ile yapılan anketten elde edilen sonuçlar şöyledir: Velilerin performans görevlerinin yapılma amacına ilişkin görüşlerine bakıldığında genel olarak veliler en fazla anket maddelerinde katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir.

Veliler çocuklarının performans görevlerini amacına uygun olarak hazırladıklarını, görevlerin öğrencilerin sosyal gelişimine katkı sağladığını, araştırma isteklerini artırdığını, görevlerin öğrenciler için yararlı olduğunu ve görevlerin öğrencilere düzenli ders çalışma alışkanlığı kazandırdığını belirtmişlerdir. Buna göre velilerin performans görevlerinin yapılma amacına ilişkin görüşlerinin çoğunlukla

katılıyorum düzeyinde olduğu söylenebilir.

Velilerin performans görevlerine rehberlik edilmesine ilişkin görüşlerine bakıldığında ise genel olarak veliler anket maddelerinde en fazla katılıyorum seçeneğini işaretlemiştirler. Velilerin, görevlerin öğrencilerin tek başına yapılabilecek nitelikte olduğunu, öğrencilerin görevleri yaparken internetten yararlandıklarını, öğrencilerin performans görevlerini yaparken başkalarından yardım aldıklarını, öğrencilerin görevlerini yapmak yerine onları yönlendirdiklerini ve aşamaları kontrol ettiklerini düşündükleri tespit edilmiştir. Buna göre velilerin performans görevlerine rehberlik edilmesine ilişkin görüşlerinin büyük çoğunlukla katılıyorum düzeyinde olduğu söylenebilir.

43 veli ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen sonuçlar şöyledir: Performans görevlerinin yapılma amacı ile ilgili velilerin görüşlerine bakıldığında, velilerin görevlerin öğrencileri araştırmaya sevk ederek yeni bilgiler öğrenmesini sağladığını düşündükleri (f=33) saptanmıştır. Veliler performans görevlerinin amacının öğrenilen bilgileri ölçmek ve pekiştirmek olduğunu (f=23), öğrencilere sorumluluk duygusunu kazandırdığını (f=18) ve öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirdiklerini (f=11) belirtmişlerdir. Velilerin bazıları ise görevlerin tamamen gereksiz olduğunu (f=6) ve öğrencilerin not ortalamalarını yükseltmek için yaptıklarını (f=4) düşündükleri tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuç önceki araştırma sonuçlarıyla benzerlik taşımaktadır. Yücel (2008) tarafından yapılan araştırmada velilerin performans görevlerine yönelik görüşleri arasında düşük dersin notunu yükseltmek sonucu yer almaktadır.

Velilerin performans görevlerine rehberlik edilmesine ilişkin görüşlerine bakıldığında, velilerin görevleri yapmaktansa öğrenciyi yönlendikleri (f=23), araç gereç bulmada yardımcı oldukları (f=21), kaynaklara ulaşmada ve araştırma yapma aşamalarında öğrenciye yardım ettikleri (f=18) ve öğrencinin anlamadıkları yeleri açıklayarak yardımcı oldukları (f=12) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Şeker (2009) yaptığı araştırmada velilerin çocuklarının eğitim öğretim faaliyetlerine katkıda bulunmak için performans görevlerine yardım ettiklerini ve öğrenciler için evde çalışma ortamı hazırladıkları sonucuna ulaşmıştır. Güvey ise (2009) araştırmasında velilerin performans görevlerinde öğrencilere öneriler getirme, öğrencilerin tek başına yapmayacağı çalışmaları destekleme, araştırma kaynaklarına ulaşmalarında yardımcı olma, fikir alışverişinde bulunma, öğrencileri yönlendirme, araç gereç sağlama ve yapılan çalışmaları kontrol etme bakımından çocuklarına yardım ettiklerini tespit etmiştir. Bu sonuçlar yapılan araştırmadaki bulgular ile paralellik göstermektedir. Velilerin bu görüşlerine bakıldığında performans görevleri için öğrencilere yardımcı ve yönlendirici olmaya çalıştıkları söylenebilir.

Acar ve Anıl (2009) yaptıkları araştırmada performans görevlerinin veliler tarafından yapıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Belet ve Girmen (2007) ise araştırmalarında performans görevlerinin bir bölümünün öğrenci dışında bir başkası tarafından yazıldığını saptamışlardır. Bu sonuçlar, yapılan araştırmadan elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Yapılan araştırmada bazı velilerin performans

görevlerini kendilerinin yaptıkları tespit edilmiştir. Velilerin performans görevlerinde rolü öğrenciyi yönlendirici ve öğrencinin zorlandığı yerlerde yardımcı olması şeklinde olmalıdır. Bu durumda velilerin performans görevleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları söylenebilir.

Velilerin performans görevlerinde yaşanan sorunlara yönelik görüşlerine bakıldığında; velilerin çoğunun kaynaklara ulaşmada problem yaşadıkları (f=32) belirlenmiştir. Bunun yanında velilerin görevlerle ilgili araç gereç bulmakta zorlandıkları (f=25), görevlerin öğrenciyi de veliye de yük getirdiği (f=16) ve velilerin görevlerin öğrenciyi hiçbir şey kazandırmadığını (f=15) düşündükleri tespit edilmiştir. Bazı velilerin ise (f=3) internet kafelerin güvenli olmadığı için çocuklarını gönderemediklerini, görevlerin birbirine yakın zamanlarda istenmesinin kendilerini zor durumda bıraktığını (f=3), öğrencilerin görevleri yapamadıkları ya da yetiştiremedikleri zaman strese girdiklerini (f=3) ve öğrencilerin interneti araştırma yapmak yerine oyun vb. için kullandıklarını (f=2) ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Çetin (2009) araştırmasında öğrencilerin performans görevlerini yaparken en çok araç gereç bulmakta zorlandıkları belirtmiştir. Coşkun vd., (2009) araştırmalarında performans görevlerini velilerin yaptığını veya öğrencilerin internetten hazır alındığını belirtmişlerdir. Bu sonuçlar araştırmadaki bulgular ile benzerlik göstermektedir. Velilerin performans görevleri ile ilgili sorunlar yaşamakta olduğunu görülmektedir. Bu sorunların sebebi ise velilerin ve öğrencilerin görevler hakkında yeterince bilgiye sahip olmadıkları, öğrencilerin performans görevlerine yönelik olumsuz tutumlarının olduğu şeklinde ifade edilebilir.

Araştırma sonucunda ilköğretim I. kademedeki performans görevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin veli görüşlerinin eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca performans görevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin veli görüşleri arasında yerleşim yerine göre anlamlı farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Bu farklılığın yerleşim yeri merkez olanlar lehine olduğu saptanmıştır. Bu durumda performans görevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yerleşim yeri merkez olan velilerin sorunlara daha duyarlı oldukları söylenebilir.

Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında şu önerilerde bulunulabilir:

1. Performans görevleri hakkında velilere ve öğrencilere bilgilendirme seminerleri yapılmalıdır.
2. Öğretmenler öğrencilere performans görevleri ile ilgili yararlanabileceği kaynak siteler, kitaplar ve yardımcı kaynaklar verilebilir.
3. Performans görevleri konuları verilirken öğrenci ilgi ve yetenekleri göz önünde bulundurulmalıdır.
4. Performans görevlerindeki yönerge bölümleri öğrenciyi rehber olacak nitelikte hazırlanarak öğrencilerin çalışmalarına yardımcı olunmalıdır.
5. Performans görevlerinin sonuçları, veli toplantılarında değerlendirilip öğrenci görevleri hakkında gerekli bilgiler paylaşılmalıdır.

Kaynakça

- Acar, M. ve Anıl, D. (2009). Sınıf Öğretmenlerinin Performans Değerlendirme Sürecindeki Değerlendirme Yöntemlerini Kullanabilme Yeterlikleri, Karşılaştıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerileri. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 2, 354-363.
- Belet, Ş. D. ve Girmen, P. (2007). "Türkçe Dersinde Kullanılan Performans Ödevlerinin Etkililiği". 16. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 5-7 Eylül 2007.
- Coşkun, E., Gelen, İ. ve Kan, M. O. (2009). Türkçe Derslerindeki Performans Görevleri Konusunda Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6, 22-55.
- Çetin, M. O. (2009). *Öğrencilerin Çoktan Seçmeli, Yazılı Yoklama Ve Performans Görevleri İle Ölçülen Fen Ve Teknoloji Dersi Başarıları Ve Öğrencilerin Performans Görevlerine İlişkin Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Güvey, E. (2009). *İlköğretim 1-5. Sınıf Öğretim Programlarında Yer Alan Proje Ve Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Ve Veli Görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hibbard, K. M. (2000). *Performance Based Learning and Assessment in Middle School Science*. Larchmont: Eye on education inc.
- Idikurt, M. (2006). *Değişen Yeni İlköğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınevi
- Kerlinger F. N. (1973). *Foundation of Behavioral Research (Second edition)*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- MEB. (2008). *İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*. Tebliğler Dergisi: Aralık 2008, sayı: 2552.
- MEB. (2007). *İnternet Üzerinden Hazırlanan Proje ve Performans Görevleri*. Erişim Tarihi: 17 Eylül 2009, <http://iogm.meb.gov.tr/pages.php?page=haber&id=289>
- MEB, (2005). Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 24.11.2005 gün ve 12225 sayılı azası. İndirilme tarihi: 16 Eylül 2009, <http://www.memurlar.net/haber/35732/>
- Pierce, L. V. and O'malley, J. M. (1992). *Performance and Portfolio Assessment for Language Minority Students*. Washington: National Clearinghouse for Bilingual Education.
- Pullant, J. (2001). *SPSS Survival Manual. A Step-By-Step Guide to Data Analyses Using SPSS for Windows*. Philadelphia: PA. Open Universty Pres.
- Reeves, T. C, and Okey, J. R. (1996). *Alternate Assessment for Constiructivist Learning Environments*. Editör: In B. Wilson. *Constructivist Learning Environments: Case Studies in Instructional Design*.
- Selanik Ay, T., Karadağ, R. ve Çengelci, T. (2008). "İlköğretim Birinci Basamakta Gerçekleştirilen Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri". *VII Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, s. 126-130.
- Şeker, M. (2009). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Performans Görevlerindeki Başarıları İle Ailelerinin Eğitim-Öğretim Çalışmalarına Katılım Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana.
- Yücel, A. (2008). *İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Verilen Performans Görevleri Hakkında Öğretmen, Veli Öğrenci Görüşleri*: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.